

REPOLA-SEURA R.Y.

Repolainen 42

Jäsentiedote 1/2007

Jäsenmatkalle Repolaan?

Repola-seura järjestää yhteismatkan jäsenille 13.- 16.7.2007 Repolaan, mikäli riittävä määrä halukkaita matkaan lähtijöitä ilmoittautuu. Matka tehdään 50 henkilön bussilla. Seuran puolesta järjestettyä ohjelmaa ei ole. Nyt on kuitenkin turvallista käydä Repolassa ryhmässä.

Ajankohta yllämainittu, majoitus ja muonitus perheissä 50 €/hlö tai sukulaisissa sopimuksen mukaan.

Matkan hinta ryhmäviisumilla 105 €/hlö, omalla viisumilla 50 €/hlö.

Lisätietoja ja sitovat ilmoittautumiset toukokuun loppuun mennessä yhteystietoineen Martti Nesteriselle puh. 040 831 3869 tai suoraan matkan järjestäjälle

Matkatoimisto Matka-Haitari

Jouko Brelo

Nunnanlahdentie 235, 83900 JUUKA

puh. 0400 337075

Venäjän raja-vyöhyke laajenee ja vaikeuttaa yksittäismatkailijoiden liikkumista vyöhykealueilla

Uusien säästösten mukaan pitää olla kutsu viisumia haettaessa. Pumaskat oltava lähtijällä valmiina kuukautta ennen matkallelähtöä. Asiaa on käsitelty Karjalan Heimo-lehdessä 1-2 2007 ss. 11-15. Kannattaa lukea tarkasti. Tietoja saa myös Venäjän Federaation Suomen Suurlähetystön verkkosivuilta.

Kannen kuva: Heinäaika Repolassa. Kuva Antero Komulainen.

Puheenjohtajalta

Taas on vuosikokousaika ja kevät. On elely hissuksiin pimeä aika ja nyt suunnitellaan viljelyshommia ja pihastutuksia. Niin pitäisi taas vuosikokouksessakin tehdä, että vuoden päästä voisimme ihailla kaunista tulosta.

Tällä kertaa kokoustamme puheenjohtajan kotikaupungissa Kuhmossa, joka on Repolan naapuripitäjä.

Ohjelmallinen juhla ja vuosikokous pidetään Kalevalan Kuntoutuskodissa. Kamarimusiikkikaupunki pystyy tarjoamaan vierailleen myös karjalaisen musiikkiperinteistä ohjelmaa. Somelo –projektin väki on etsinyt myös Repolasta musiikkiperinnettä muutama vuosi sitten. Sitä saamme nähdä ja kuulla Kuhmon kokouksessa.

Matkakuumettakin esiintyy näin keväisin. Repola – Seura tarjoaa turvallista **ryhmämatkaa Repolan** kauneutta ihailemaan. Asiasta tietoa viereisellä sivulla. Tärkeää olisi, että mukaan lähtevät ilmottautuisivat viimeistään toukokuun lopulla.

Myös muita heimohengen innoittamia tapahtumia on luvassa eri puolilla

Suomea. Ensimmäisinä KSS:n heimo-päivät Oulussa. tarkemmin toisaalla lehdessämme sivulla 4.

14.divisioonan juttu kannattaa tutkia tarkkaan. Se pitäne sisällään mahdollisuuden hakeutua eräiltä osin yhteistyökuvioihin, joista voitaneen keskustella esim. vuosikokouksemme yhteydessä.

Uutena toimintamuotona seuran toimintaan on internetin myötä tullut **omien sukutietojen etsintä.**

Tässäkin lehdessä on muutama kysely ja toivoisin palautetta kyselijöille.

Yhdessä olemme aina enemmän! Pidetään yhteyttä.

Kuhmossa 27.3. 2007

Tuula Kilpeläinen

siltahaka@suomi24.fi

P.s Seura tarvitsisi puheenjohtajan ja sihteerin. Palataan vuosikokouksessa.

Menomuistio

Karjalan Sivistysseuran perinteiset heimojuhlat 14. -15.4.Oulussa Lyseolla, os Kajaanink.3. Alaosastojen ja jäsenseurojen kokoukset.

Lisätietoja ja ohjelmat KH -lehdessä 1-2/07 ss.4-5. Ilmottautumiset toimisto@karjalansivistysseura.fi ta puh.(09)171 414.

Repola-Seuran vuosikokous su 22.4. Kuhmossa. Kaikki Tervetuloa. Ilmoituksemme takakannessa.

Raja-Karjalaisten heimojuhlat 28. - 29.6. Bomballa. Lisätietoja internetistä.

Karjalan liiton kesäjuhlat Oulussa 15.-16.6. teemalla "Siirtoväki Pohjolassa, voimavarana karjalaisuus".

Kansanmusiikkitapahtuma SOMME-LO 2.-7.heinäkuuta alueella Kuhmo-Sotakamo-Suomussalmi-Uhtua-Haikola. tarkka ohjelma verkkosivuilla osoitteessa www.runolaulu.fi

Syntymäpäivönnittelut

Seuramme kunniajäsenelle Jorma Pikariselle Kiteelle täyttäessäsi 75 vuotta helmikuun 2. päivänä Jorma on syntynyt vuonna 1932 Suojärvellä, jossa isänsä Vasselei Pikarinen toimi kauppiana (pakeni Suomeen 1922 Repolan pogostalta).

Monia armorikkaita vuosia Jormalle!

Korjaus Oili Niemisen syntymäpäiväjuttuun edellisessä numerossa:

Oili Nieminen toimi pääkassan hoitajana ravintola Pielishovissa.

KIRJAUUTUUKSIA:

Pekka Nevalainen:

KARJALAN KANSAA VALISTAMASSA

– Itä-Karjalaiset opintiellä

*KSS:n elokuussa 2006 julkistettu juhla-
kirja, 368 sivua liitteineen.*

Kirja alkaa otsikolla ”Jumalan ja Tsaarin selän takana” 1800-luvun lopulta karelianismin syntyajoilta Vienan ja Pohjois-Aunuksen kansojen asuma-alueiden oloja kuvaten. Tuolloin nimittäin luotiin pohja aina 1940-luvun loppupuolelle asti vaikuttaneelle karjalaisen nuorison sivistyskoulutukselle.

Seuraavat otsikot ”Runolaulun maasta taistelujen tantereeksi” kertaavat vuosisadan alun kansanliikehdintää ja vallankumousaikoja Karjalassa.

”Ristirahvas mierolla – itäkarjalaiset

pakolaisina Suomessa” selvittää kokonaisvaltaisesti pakolaiskoulutuksen kuumeiset vuodet 1922–1924, sekä sen jälkeisen koulutustoiminnan vähittäisen hiipumisen 30-luvun lopulle.

Kirjassa selvitetään oppilaitoskohtaisesti mm. kaikki Suomessa ja vallatussa Itä-Karjalassa toimineet opinahjut.

Myös pyrkimykset ammattiin johtavaan koulutukseen on kartoitettu.

Mm. v. 1938 Karjala-kerhojen perustama koulukoti Väinölän tarina on kuvattu seikkaperäisesti. Oppilaathan tulivat ympäri Suomea Nurmijärven keskikouluun opiskelemaan, osa jopa ylioppilaaksi saakka. He saivat asua talkoo- ja avustustoimin ylläpidetyssä koulukodissa.

Teksteissä on runsaasti mainintoja ja luetteloita itäkarjalaisyyntyisestä hen-

Nurmeksen kotiteollisuuskoulun oppilaita.

kilöistä jotka ovat osallistuneet koulutoimintaan kertomusaikana. Tarkoituksena on tekijän mukaan antaa tietoja sukujuuristaan kiinnostuneille Viena- ja Aunustaustaisista henkilöistä.

Kirjassa on tasokas ja runsas kuvitus erityisesti henkilö- ja rakennuskuvia. Erittäin laaja lähdeluettelo 68 sivua. Myynti mm. Karjalan Sivistysseura p. (09) 171 414 tai toimisto@karjalansivistysseura.fi. hinta 29 e

TUPENKOLAHUTTAJIEN MAILLA – Vuokkiniemi esihistoriasta toiseen maailmansotaan.

Toimittanut Kai Paajaste (Vuokkiniemi-seuran puheenjohtaja) Gummeruksen kirjapaino 2006.

Vuokkiniemi on enemmän kuin korpien salokylä. se on alue, joka tunnetaan runolaulun ja laukkurysien kehtona.

Sen tähden Vuokkiniemestä on kirjoitettu paljon, mutta asiatietoa löytyy vain sieltä täältä.

Teos on kattava esitys Vuokkiniemen historiasta, jossa käsitellään Vuokkiniemen pitäjän, sen kylien ja vuokkiniemeläisten kohtaloihin vaikuttaneita tapahtumia esihistoriasta toiseen maailman sotaan. Kirjan aiheet liikkuvat taloudesta kulttuurin kautta Vuokkiniemeä ja koko Viena ravistelleisiin vainoihin ja kriiseihin. Se on kertomusta vienankarjalaisten historiasta, joka yllättävän läheisesti liittyy myös Suomen kohtaloihin.

Kirjassa keskinkertaisesti kuvia; osa henkilökuvista julkaistu niin pienessä koossa, ettei henkilöitä voi tunnistaa. teksti selkeää, ”prääntti” melko pientä ja yhdellä palstalla. Lähdeluettelo viisi sivua.

Kaikkiaan merkittävä kulttuuriteko ja voimainponnistus Vuokkiniemi-Seuralta, josta Seuraa tässä onnittelemme!

Seuran valinta 2007

Taloudenhoitaja Pekka Hukkanen hoitaa Seuran Valintaa; tilaukset mieluiten e-mailitse yllä olevaan osoitteeseen. Valinnassa vielä mm. AUNUKSEN REPOLA – KIRJAA 25 e + postikulut noin 7 euroa, seuran standaareja a’35 e, rintamerkkejä 6 e.

Repolainen – julkaisun jäännöskappaleita voi tiedustella Erkki Mauraselta, yhteystiedot etusivun sisäkannessa kohdassa toimitus.

Samoin Repolan historiaa vuoteen 1939 –vihkosta venäjäksi, hinta 2e/kpl. puheenjohtajalta siltahaka@suomi24.fi

KIRJAT

Robert Brantberg: KORPIKENRAALI

Rukajärven komentajan ja erämies Erkki Raappanan elämäkerta 228 sivua kuvallitte ja kartat sekä kirjallisuusluettelo ja henkilöhakemisto. Kustannusosakeyhtiö Revontuli. Paino Gummerus Jyväskylä 2006. 24,90 €

Korpikenraali, kenraalimajuri Erkki Raappanan elämäkerta on omistettu Repolan-Rukajärven tien ja Ilomantsin veteraaneille. Raappanan sukutarina alkaa Oulun tervakaupungista. Erkki Johannes Raappana syntyi Juho ja Maria Raappanan esikoisena 2.6.1893. Myöhemmin Erkki sai vielä viisi sisarusta.

Isä Juho Raappana oli lehtimies ja perusti Oulussa Kaleva- nimisen sanomalehden. Välillä lehti lakkautettiin tsaarin ajan asevelvollisuuslain arvostelusta. Vuonna 1904 Juho Raappana myi lehtensä ja perusti viikkolehti Nyyrikin.

Erkki oli vilkas poikaviikari omine koltosineen. Äiti moitti poikaansa alituisesta pahanteosta. Koulunkäynti päättyi Oulun klassilliseen lyseoon. Metsästyks ja kalastus viehättivät Erkkiä. Ylioppilaslakki jäi haaveeksi vuonna 1915 ja Erkki päätti lähteä ulkomaille jääkäriksi ajamaan Suomen asiaa Preussin jääkärikouluun Saksaan. Salateitä Kemin, Haaparannan ja Tukholman kautta Lockstedtin sotilasleirille. Puolitoista tuhatta suomalaista nuorukaisista opiskeli sotataitoja preussilaisessa

Jääkäripataljoona 27:ssä. Venäjän valankumous 1917 muutti jääkäreiden suunnitelmat Suomeen siirtoa varten. Hilfsgruppenfyhrer Erkki Raappana siirtyi suomalaiseen kk-komppaniaan.

Sisällissota 1918–19

Suomeen perustettiin syksyllä 1917 suojeluskuntia sisäisen järjestyksen ylläpitämiseksi. Venäläisten riisuminen aseista jäisi suojeluskuntien tehtäväksi. Vasemmisto perusti omia punakaartejaan Etelä-Suomessa.

Maa oli jakautunut kahtia; punaiseen ja valkoiseen Suomeen. Edessä oli verinen välien selvittely. Raappanan kotikaupungissa Oulussa oli tuhannen miehen venäläinen varuskunta ja seitsemisen sataa punakaartilasta. Kolmesataa suojeluskuntalaista oli varustettu sekalaisella aseistuksella. Helmikuussa joukot ottivat yhteen vaihtelevalla menestyksellä useita kertoja. Erkki Raappana sai komennuksen ratsujääkäriosastoon ja liittyi Uudenmaan raukuunoihin. Toukokuun 1. päivänä hän sai jälleen siirron Karjalan ratsujääkärirykmenttiin toisen eskadroonan päälliköksi Lappeenrantaan. Ratsuväenkenraali Mannerheim erosi ylipäällikön tehtävistä 29.5.1917. Seuraavana päivänä Erkki Raappanalle myönnettiin Preussin 2.luokan rautaristi.

Hämeenlinnan kautta Joensuuhun

Jääkärikapteeni Erkki Johannes Raappana erosi armeijan palveluksesta

8.10.1919 ja siirtyi Hämeenlinnan päällystökoulun johtajaksi ja samalla hänestä tuli aseopin opettaja ja ammattiupseeri. Virassaan hän ehti toimia vain vajaan vuoden kun hänet nimitettiin 1920 Joensuun suojeluskuntapiiriin päälliköksi. Jääkärikapteeni oli ehtinyt mennä naimisiin Bernhard ja Hilma Ericssonin tyttären Sylvian kanssa. Raappanalle olivat tärkeitä nuoren vaimon lisäksi Pohjois-Karjalan salomaat ja kalavedet. Hän tunsi olevansa erämiehen maanpäällisessä paratiisissa. Vuoden 1921 elokuun 1. päivänä Erkki Raappana nimitettiin uuteen tehtävään Joensuun rajavartioston komentajaksi ja rajakomentantiksi.

Rajakomentaja

Rajakomentaja Raappana aloitti työnsä 28-vuotiaana. Olot olivat rauhattomat hämäläisten ylitettyä Suomen ja Neuvosto-Venäjän rajan luvatta tai luvan päältä. Hän asusteli vaimonsa ja tyttärensä Sylvia Marjatan kanssa Höytiäisen maisemissa metsästellen ja kalastellen vapaa-aikoinaan. Komentaja ystävystyi Feodor Maksimaisen kanssa, joka opetti rajapäällikölle uusia erätaitoja. Eränkäynti oli Raappanalle mieluista puuhaa ja siitä puhuttiin ja sitä hän opetti alaisilleen. Opeteltiin talvisodankäyntiä ja tuloksena syntyi 1928 talvisotakäsikirja.

Raappana ylennettiin joulukuun 6. päivänä 1928 everstiluutnantiksi. Raappana totesi itse: ”Helsingin herrat ovat minustakin tehneet suuren herran”.

Rajamies Raappana nautti alalistensa jakamatonta suosiota ja häntä toteltiin vapaaehtoisesti. Hän oli rehti ilman

turhia muodollisuuksia. Alaiset luottivat komentajaansa ja pian se luottamus oli tarpeeseen.

Talvisota 1939-40

Liikekannallepanon yhteydessä Erkki Raappana nimitettiin Pohjois-Karjalan ryhmän komentajaksi vastuualueenaan Lieksan, Pielisjärven ja Kuhmon rintamaosuus. Suomen rajoille oli ryhmittyneenä lähes puoli miljoonaa punasotilasta. Suomalaisia vain 275000 heikosti varustettuina. Reserviläisillä pelkkä kokardi lakissa. Raappanalla noin 4700 miestä vajavaisesti varustettuina.

Tavoitteena oli Kuhmosta ja Lieksasta käsin Repolan valtaaminen. Venäläisten hyökkäykset torjuttiin Kuhmon, Lieksan Nurmijärven ja Kivivaaran suunnassa. Sissitoiminta ja ankara pakkanen olivat suomalaisten puolella. Lieksan suunnan taistelut päättyivät ennen sotaa vallinneeseen tilanteeseen. Joukkoja siirrettiin Kuhmon ja Suomussalmen rintamille.

Erkki Raappana ylennettiin everstiksi 27.12.1939.

Raappanan korpisoturit osoittautuivat alkuhämmennyksen jälkeen mainioiksi sotilaisiksi. Jos suomalaisten aseistus olisi ollut vähääkään parempi, NL:n tappiot olisivat olleet huomattavasti suuremmat.

Kannaksen rintama oli murtumassa ja Vjastseslav Molotov kutsui Suomen neuvottelemaan aselevosta Suomen ja Neuvostoliiton välillä. Rauhansopimus allekirjoitettiin Moskovassa tiistaina maaliskuun 12. päivänä. Talvisota

Ystävykset Simo Lehtiniemi (vas.), Vilho (Wasili) ja Vihtori Mauranen.

päättyi seuraavana päivänä. Liput olivat puolitangossa tuona synkkänä keskiviikkopäivänä. Kaatuneita yli 23 000, haavoittuneita 45 000, joista sotainvalideiksi jäi kymmenentuhatta. Neuvostoliiton suurarmeijan tappiot olivat yli 200 000 miestä.

NL:n keskuskomitea järjesti huhtikuussa kriisikokouksen, jossa Stalin haukkui erityisesti Leningradin piirin sotilasjohdon saamattomuudesta. Erietyiset haukkumiset kohdistuivat saartatun 54. divisioonan komentaja Nikolai Gusevskiin, joka oli hyökännyt Kuhmon, Nurmijärven ja Lentiiran suunnalla.

Kohti Repolaa ja Omeliaa

Suomessa varauduttiin talvisodan jälkeen uuteen sotaan. Kenraalimajuri Axel Airo valmisti Mannerheimille ehdotuksia Suomen mahdollisista itärajan vaihtoehtoista. Suur-Suomen vaihtoehto oli yksi mahdollisuus.

Eversti Erkki Raappanan toimialueella tavoitteena oli vähintään Rukajärven valtaaminen.

Alueelle perustettiin 14. divisioona, jonka komentajaksi määrättiin Raappana vastuualueenaan raja-alueen vartiointi Kuhmosta Lentiiraan. Suomessa määrättiin täydellinen liikkannallepano 17.6-41. Raappanan divisioonaan kuului kolme jv.rykmenttiä, kenttätukirykmentti ja erillisosastoina polkupyörä - ja rajajääkärikomppania. Prikaatin komentajaksi määrättiin eversti Urho Tähtinen. Isäni Wasili Mauranen ja hänen veljensä Vihtori Mauranen määrättiin asevelvollisina kuuluviksi Tähtisen jalkaväkirykmentti 10 joukkoihin. Veljekset olivat nyt matkalla kohti entistä kotiseutuaan Tuulivaaran ja Koropin kylien kautta Repolaan. Tiistaina heinäkuun 8. päivänä oltiin perillä toteamassa, että Kolvasjärven kylän ja Repolan kirkonkylän talot oli vihollinen syyttänyt tulleen paetessaan. Hyökkäyksen toinen päätavoite oli saavutettu joskin surul-

Veljekset Repolan Koropissa kotitalonsa pihamaalla.

lisissä merkeissä. Suomen lippu liehui jälleen kunnantalon salossa, josta se oli laskettu alas vuoden 1920 Tarton rauhanteon seurauksena.

Päämajan käskystä hyökkäyksen jatkaminen Rukajärvelle aloitettiin 10.7. Luutnantti Pentti Perttulin kahden joukkueen tiedusteluosasto kiersi Lieksajärven kohtaamatta vihollista. Virran kylän vesistökapeikon kohdalla oli punarmeija vastassa eversti Tsurilovin johdolla. Suomalaiset motittivat vihollisen Omelien kylään. Tsurilov yritti murtautua motista Rukajärven tielle Roukkulan järven yli ja onnistui pelastamaan nahkansa ja kunniansa parin sadan miehen kanssa.

Taistelua kesti neljä vuorokautta. Tsurilovin rykmentti menetti motissa noin tuhat miestä, joista kaatuneina noin 600. Raappanan miehistä kaatui 150 miestä ja haavoittui 130. Sankarihautajaisia oli tiedossa myös Suomen puolella. Sotasaalis oli komea: haupit-

seja, kanuunoita, kraatinheittimiä, ilmatorjuntakonekivääreitä, tusinan verran vetotraktoreita. Kenraali Gorelenko ärähti Tsuriloville: ”Toveri on laiminlyöntiensä vuoksi menettänyt koko rykmenttinsä kalustoineen pävineen.”

Rukajärven tie

Omelia oli Raappanalle välitavoite ja edessä oli pitkä marssi Rukajärvelle Tiiksan ja Ontrosenvaaran kautta. Sitkeiden taistelujen ansiosta osa punarmeijan JR 337:stä tuhottiin. Viidestä sadasta miehestä sata pääsi pakenemaan, kaksisataa kaatui tai hukkuu. Saman verran otettiin vangikiksi.

Ontrosenvaaran valtauksessa kaatui myös setäni Vihtori Mauranen 11.8.1941. Vastassa oli Jevgeni Korsunovin 27. punadivisioonan ja suomalaisten tappio oli tosiasiassa. Ontrosenvaara oli Raappanan divisioonalle pettymys. Tappiot olivat viisikymmentä kaatu-

nutta joukossa setäni.

Taistelut jatkuivat majuri Majewskin johdolla kohti Rukavaaraa. Neljäntenä päivänä Rukajärven kauppala oli suomalaisten hallussa. 13.9.1941 pidettiin voitonparaati Rukajärven urheilukentällä.

Rukajärveltä käsin alkoi sissisota Muurmannin radan katkaisemiseksi. Luutnatti Penttilän johtama sissiosasto räjäytti Muurmannin radan käyttökelvottomaksi. 6.11.1941 tuli Mannerheimin käsky olla jatkamatta hyökkäystä itään. Upseerit olivat pettyneitä, korpisotureiden mielestä raja on nyt tässä. Mannerheim ylensi Erkki Raappanan kenraalimajuriksi uudenvuoden aattona 1941. Erkistä oli tullut iso herra, jolla on leijonat kaulassa totesivat divisioonan korpisoturit.

Rukajärvi 1942

Puna- armeijan divisioonien huolto- ja täydennyskuljetukset tapahtuivat Muurmannin rataa pitkin. Suomen päämaja halusi katkaista rautatieyhteyden. Tehtävä osui Raappanan divisioonalle. Tuohoamispartion johtajaksi Raappana määräsi majuri Arnold Majewskin. Hiihto Muurmannin radalle oli edessä liki viidenkymmenen asteen pakkasessa.

Rajaa oli särjettävä kymmenen kilometrin matkalta ja tuhottava Maigubanasema. Asema tuhottiin laitteistoinen perinpohjin. Yötä myöten sissit palasivat tukikohtaansa Voldjärvelle. Kaksi sissipäällikköä nimitettiin Mannerheim-ristin ritareiksi ja Majewski everstiluutnantiksi.

Kalevalan päivänä 28.2 järjestettiin

Rukajärven ensimmäiset hiihtomestaruuskilpailut. Välineenä olivat armeijan sukset tai Lönnrotin varpaalliset.

Mustikkakeittoa ja pervitiiniä ei saanut käyttää piristeenä. Alikersantti Teuvo Laukkanen Pielavedeltä voitti ja ilmoitti ennen lähtönsä nauttineensa ahvenkukkoa.

Ylipäällikön toimeksiannosta ryhdyttiin suunnittelemaan Muurmannin radan katkaisemista ja Sorokan valtaamista. Presidentti Risto Ryti ei kuitenkaan hyväksynyt suunnitelmaa peläten Saksan sodanjohdon vastustusta ja Manherheim kielsi suunnitelman toteuttamisen. Asia oli loppuun käsitelty.

Keväällä 1942 Raappana ehdotti sissipäällikkönsä Eino Penttilän nimitämistä Mannerheim-ristin ritariksi. Raappanan divisioonan onnistuneet sotatoimet olivat suurelta osin Penttilän tiedustelu- ja sissitoiminnan ansiota.

Marskin maja

Mannerheimin 75- vuotispäivänä korpidivisioonaa lahjoitti ylipäällikölleen metsästysmajan Repolan Lieksanjärveltä. Majan rakentaminen oli Raappanan idea. Kajaanilaiset rakennusalan suunnittelijat löytyivät omasta divisioonasta. Kuutisenkymmentä pioneeria ja tykkimiestä hankki kelohirret Lieksanjärven rantaan. Huonekalut ja majan sisustus oli omien miesten tekoa. Raappanan Sylvia- vaimo johti lottia tekstiilien teossa. Kaikki oli valmista 4.6.1942. Valtakunnankansleri Adolf Hitler ilmoitti myös tulevaisuuden onnittelemaan Mannerheimiä ja luovutusjuh-

Marskin maja valmistui 4.6.1942 Lieksanjärven Keihäsniemeen

la siirtyi tuonemmaksi.

9.9.1942 päämaja ilmoitti marskin tulevan tarkastamaan korpividivisioonaa. Matka suoritettiin lentämällä Tiiksaan, koska Repola- Rukajärvi maantien suojaaminen oli mahdotonta rajallisilla joukoilla. Rukajärvellä pidettiin joukkojen katselmus ja panssariajoneuvokolonna suuntasi matkansa kohti Lieksanjärven Suuloansalmen Keihäsniemeä, jonne maja oli pystytetty.

Majalla metsästettiin, syötiin, saunottiin ja kalastettiin. Saaliina lohia, harreja, hirvi ja kanalintuja. Sota- asioista ei keskusteltu. Mannerheim oli syvästi liikuttunut korpisotureidensa lahjasta, luonnon kauneudesta, maan ja veden antimista.

Korpisotaa

Mikkelin päämajan herrat esittivät tuhoamisretken järjestämistä vihollisen selustaan. Raappana otti tehtävän vastaan ja lähetti majuri Jukka Puustisen 600 miehen sissiosaston 16.3 vihollisen selustaan 50 kilometrin päähän omien linjojen taakse Jeljärvelle. Osasto tuhosi Jeljärven huolto- ja täyden nyskeskuksen ja lukuisan määrän muita kohteita. Jeljärven rautatieasema, maantie- ja rautatiesillat hävitettiin perinpohjin. Yli 200 punasotilasta kaatui ja saman verran haavoittui. Raappanan mielestä suomalaisten tappiot 30 kaatunutta ja kuusi haavoittunutta olivat liian suuret.

Asemasodan aikana Tiiksaan rakennettiin kaupunkimainen esikunta. Alueella oli Rukapirtti, suuri kenttäsairaala, eri aselajien esikunnat ja armeijan huoltorakennuksia. Raappanalla oli oma radioasema ja rintamalehti KORVEN KAIKU.

Sissikeraalin 50-vuotispäivää 1.6.1943 juhlittiin pitkään ja hartaasti yöhön saakka. Ajankuluksi metsästeltiin Pieaningän salon erämaissa ja väsymys nukkuttiin pois Marskin majassa. Vihollinen häiritsi jatkuvasti Tiiksan leirielämää ja Pallotukikohdan rauhaa Katjusojaraketinhieitimillä. Vihollisen toiminta vilkastui huomattavasti. Eversti Jevgeni Korsunov rakenteli innokkaasti uusia teitä ja tukikohtia suomalaisten päämenoksi.

Ilomantsin mottimestari

Puna-armeijan panssarikiilat valtasivat Viipurin 20.6.1944 ja Neuvostoliitto vaati Suomen antautumista. Vihollinen kävi Karhumäen kimppuun ja eteni Porajärven kautta Raappanan selustaan eversti Vasili Zolotarjovin johtamana. Suomalaiset olivat joutumassa mottiin ja vihollinen lähestyi Ilomantsia.

Raappana siirrettiin Rukajärveltä johtamaan Ilomantsin seudun taisteluja. Perustettiin ryhmä Raappana, johon kuului noin 5000 miestä tarkoituksena motittaa venäläiset.

Ilajanjärven ja Luovejärven alueella käytiin Suomen sotahistorian viimeiset ja maineikkaat hyökkäykset puna-armeijaa vastaan. Eversti Zolotarjovin 176. divisioonan huoltoyhteydet katkaistiin itään. Kaksi rykmenttiä oli

motissa elokuussa 1944. Venäläiset lisäsivät painostusta lähettämällä alueelle lisää kaksi divisioonaa uusia voimia. Raappana oli ahdingossa. Joukot väsyivät jatkuviin hyökkäyksiin. Lopulta hyökkääjä motitettiin elokuussa ja 10.8.1944 taistelut muuttuivat asemasodaksi. Neuvostoliiton hyökkäys oli torjuttu.

Tappiot Ilomantsissa olivat Raappanan mittapuun mukaan liian suuret: kaatuneina, haavoittuneina, vangittuina ja kadonneina noin 2500 miestä, joista kaatuneina lähes 400 miestä. Neuvostoliiton tappiot olivat 5000 miestä, joista kaatuneina tai kadonneina noin 1500 sotilasta.

Tilapäinen Ilomantsin mottimestari palasi omiensa luo Rukajärvelle. Ylipäällikkö ja presidentti Mannerheim arvosti Ilomantsin voittoa. Ylivoimainen kahden divisioonan voimin hyökännyt vihollinen oli torjuttu ankarissa mottitaisteluissa. Suomi oli pysynyt Raappanan ja korpisotureiden ansiosta suomalaisten hallussa. Se oli suuri etu tulevissa rauhanneuvotteluissa.

Raappana oli jälleen omiensa joukossa ja Rukajärvelläkin siirryttiin puolustusasemiin. Kenraali Kirill Meretskovin ryntäys suomalaisten aseisiin oli torjuttu.

Ilomantsin taistelujen johdosta nimettiin neljä Mannerheim-ritaria. Taistelijoille tarjottiin ylimääräinen rommipaukku 10 cl, tykkimiehille vain puolet siitä. Voiton kunniaksi.

Erkki Mauranen

14. DIVISIOONAN PERINNEYHDISTYS PERUSTETTU

14. Divisioona Perinneyhdistys perustettiin 21.10.2004 Kajaanissa pidetyssä kokouksessa. Yhdistyksen hallitus piti järjestäytymiskokouksensa 17. marraskuuta vanhassa päämajakaupungissa Mikkelissä. Yhdistys perustettiin vaalimaan Rukajärven suunnan taistelijoiden veteraaniperinteitä sekä maanpuolustushenkeä yhdessä veteraani-, reserviläis- ja maanpuolustusjärjestöjen kanssa. Yhdistyksen ensimmäiseksi puheenjohtajaksi valittiin talvi- ja jatkosodan veteraani kenraaliluutnantti Erkki Setälä Turusta.

Hänen johdollaan yhdistyksen toiminta lähti vakaaseen kehitykseen. Yhteistyösopimukset Kainuun Prikaatin ja Kainuun Rajavartioston kanssa sekä talouden saattaminen kuntoon takasivat heti alkuunsa varman pohjan toiminnalle.

Ensimmäinen yhdistyksen vastuulla oleva suuri tapahtuma oli Rukajärven perinteinen asevelitapaaminen Kainuun Prikaatissa syyskuussa 2005. Oli päätetty jo vuotta aikaisemmin, että se tulee olemaan viimeinen veteraanien suunnitteluvastuulla oleva tapahtuma. Tapaamisia oli järjestetty jo vuodesta 1965 alkaen ja tämä oli 22:s kerta tavata aseveljiä. Tapahtuma onnistui hyvin, kuinkas muuten. Olihan veteraaneilla kokemusta järjestelyistä ja apuna heillä oli Kainuun Prikaatin tilat, huolto ja henkilöstö.

Toimintaa laajennettiin 14. Divisioo-

nan rekryointialueen kuntiin Kuhmoon, Nurmekseen, Lieksaan, Iisalmeen ja Outokumpuun. Paikkakunnilla otettiin sanoma innolla vastaan ja sinne perustettiin alaosastoja. Alaosastojen tehtäviksi määritettiin alueensa veteraaneista huolehtiminen pitämällä heihin yhteyttä ja järjestämällä heille yhteistä toimintaa. Perinteiden vaalimista varten alaosastot vuorostaan järjestävät yhdistyksen tukemana alueellisia veteraani- ja perinnepäiviä. Ensimmäiset olivat Iisalmessa 3.-4.9.2006 ja seuraavat päivät pidetään Lieksassa syyskuun alussa 2007.

Jäsenmäärä on kasvanut tasaiseen tahtiin. Tällä hetkellä jäseniä yhdistyksessä on 350, joista veteraaneja 134. Jäseneksi haluavan tulee tehdä siitä vapaamuotoinen anomus yhdistyksen sihteerille Timo Karppiselle, joka esittelee anomuksen hallitukselle.

Yhdistys järjestää myös retkiä vanhoille taistelutantereille Repolaan ja Rukajärvelle. Ensimmäinen järjestettiin kesäkuussa 2005 ja kesällä 2006 niitä tehtiin kaksi kertaa.

Yhdistyksen vuoden 2006 vuosikokous pidettiin 7.4 Iisalmessa. Yhdistys sai uuden kokoonpanon. Veteraanit astuivat syrjään ja tilalle valittiin nuorempia jäseniä. Uudeksi puheenjohtajaksi valittiin kenraalimajuri Paavo Kiljunen Tampereelta. Hallitus järjestäytyi ja perusti kolme toimikuntaa. Taloustoimikuntaa vetää Pekka Rähä, pe-

rinnetoimikuntaa Tero Kinnarinen ja viestintätoimikuntaa Timo Karppinen. Kaikki Kajaanista.

Mikäli olet kiinnostunut yhdistyksen

toiminnasta, siitä voi tiedustella Timo Karppiselta (puh. 040 5907069 tai sähköpostilla timom.karppinen@dnainternet.net).

Etsitään tietoja omaisista:

Arja Heikkinen etsii tietoja isoisästään Timo Feodoranpoika HEIKKISESTÄ, entinen Aganoff, synt.02.07.1901 Repola, kuollut 07.06.1939. Muuttanut Vaasan kr.katoliseen seurakuntaan Viipurista 18.05.1935. Otettu Suomen kansalaiseksi 25.05.1934. Vihitty avioliittoon 02.09.1927, vaimo Anastasia Juhontytär e Ylilä s Remsu, synt. 25.10.1900 Vienan-Karjala, Vuokkiniemi,

Perimätieto suvussa kertoo, että Timo olisi tullut Suomeen pakolaisena 1918-1921 Jyskyjärviden ihmisten kanssa. Karjalaan on jäänyt tiettävästi useampikin veli, mutta Timon lastenlapset eivät ole saaneet heistä tietoja.

Kaikki tiedonmurusetkin Arjalle, puh. 040-7431 438 tai s-posti arja.h.heikkinen@evl.fi

TIETOJA FEODOR HIPPISESTÄ

Feodorin tyttären tytär Seija Hirvonen Raisiosta kirjoittaa: ”Tietäisikö joku jotain ukistani Feodor Hippisestä (entinen Gippijev)?

Äitimme Marjatta Saari siirtyi tuonilmaisiin viime vuoden helmikuussa emmekä ehtineet tai ymmärtäneet haastatella häntä kunnolla isänsä puo-

len suvusta.

Hautakiven perusteella tiedämme, että Feodor oli syntynyt 03.03.1899 ja kuollut 20.02.1942, jolloin mummomme Aino Puumalainen jäi suurperheen yksinhuoltajaksi Lieksassa.

Ensimmäisestä avioliitosta Feodorilla oli kaksi lasta, Veera ja Helmi, joista ainakin Veera oli syntynyt Repolassa. Veeran kummisetä oli Repolan nimismies Bobi Siven.

Veeran kertomaa on myös, että Feodor Hippinen oli perustamassa Akateemista Karjala-seuraa. Hän oli käynyt

Petroskoin seminaarin, mutta emme tiedä, ehtikö hän toimia opettajana ennen Suomeen muuttamisat.

Lieksassa hän toimi Kauppayhtiöllä kirjanpitäjänä.

Muuta emme valitettavasti tiedä ja pyy-

täisin ystävällisesti teitä, jotka tiedätte enemmän ukkini suvusta ja hänen elämästään, ottamaan yhteyttä sähköpostitse seija.hirvonen@dnainternet.net, postitse Seija Hirvonen, Kuukkelikuja 15, 21210 Raisio tai puhelimitse iltaisin 040-748 7580

Sanomalehti PANORAAMA
Petroskoi 14.2.2007

REPOLA,
KANNATTAMATON KYLÄ

Repolan kylän asukkaat kääntyvät puoleenne, tarkoituksena kertoa elinolosuhteistamme, joita mielestämme ei voi enää pitää inhimillisinä.

Kaikki alkoi siitä, että Repolassa toiminut Rajavartiosto-osasto siirrettiin pois lähelle Kiinan rajaa. Pian seurasi kunnallistalousosaston lakkauttaminen. Tehokkaasti toimineet työprikaatit; kuten kirvesmies, -maalari, -rappari ja uunimuurariprikaatit ovat myös historiaa Repolassa. Nykyisin meillä ei ole enää mitään.

Tätä ajankohtaa ennen kylässä olivat puuverstas ja saha. Sahalla sahattiin mm lautoja, rimoja ja jalkalistoja. Valmistettiin ikkuna- ja ovikarmeja. Nykyisin paikalla on laitoksista muistuttamassa pelkät rauniot. Kylästä ei löydy nykyisin edes laudanpalasta, jolla voisi korjata asuntoa, joka on jo vanhuutetaan kallellaan. Ruumisarkun tekemiseen ei löydy lautoja. Kylän yhteissauna ja leipomo ovat suljetut. Leipäkin tuodaan nykyään Kostamuk-sesta. Kylässä ollut Väestönpalvelupiste, jossa korjattiin mm televisioita, jalkineita ja jossa oli parturi-kampaamo, on suljettu. Viime vuonna suljettiin sairaala, kylään jäi vain lääkintäasema, jonka lääkevarasto on hyvin pieni. Hoitoa tarvittaessa on

matkustettava 65 km päähän - Mujejärvelle.

Tämän vuoden uudenvuodenpäivänä meitä odotti vielä yksi ”lahja”. Kylässä toiminut nk Aputalous - yksikkö lakkautettiin. Lehmät ja siat teurastettiin ja yksikön koneet myytiin. Kylä on nyt ilman maitoa ja lihaa. Esikoulu – ja koululaitos eivät tule saamaan näitä ruokatarvikkeita omalta kylältä. Ikäänkuin nämä toimet eivät vielä olisi riittäneet vaikeuttamaan elämäämme, Säästöpankin osasto kylässämme suljettiin.

Lähin pankki toimii nyt Mujejärvellä. Kuvitelkaapa miten helppoa on meidän avuttomien vanhusten matkustaa ja asioida Mujejärvellä. Linja-auto kulkee silloin tällöin ja edestakainen matka maksaa 300 rpl. Pankista on nostettava ruplia se määrä, jolla elää seuraavaan eläkkeenmaksupäivään saakka. Nostomäärässä on lisäksi huomioitava mm maan - ja alimittaisten veneiden vero sekä kalastusluvan maksu.

Paikallinen väestö vastusti Säästöpankin paikallisosaston sulkemista, mutta kaikki oli turhaa. Repolan kylä on kannattamaton ja sillä siisti. Ilahduttavaa on se, että tässä kaaoksessa Repolan peruskoulu toimii –ja lisäksi erittäin hyvin.

käännös: Sergei Raita, editointi Lauri Huotari

TOIMINTAKERTOMUS 2007

1. Yleistä

Vuosi 2006 oli seuran 22. toimikausi Repolan historiankirjan myyntiä jatkettiin.

Seuran toiminta noudatteli edellisten vuosien toimintatapoja.

2. Jäsenistö

Toimintakauden lopussa yhdistyksessä:

123 vuosijäsentä (puolisot ml. 161)

53 ainajäsentä (puolisot ml. 75).

3. Hallitus

Hallitus kokoontui 3 kertaa.

puheenjohtaja: Tuula Kilpeläinen,

varapuheenjohtaja: Juhani Kyöttinen

taloudenhoitaja: Pekka Hukkanen

jäsensihteeri: Päivi Kiiskinen.

4. Kokoukset

Vuosikokous pidettiin 23.4.2006,

Huhmarissa Polvijärvellä.

Läsnä oli 14 seuran jäsentä. Aunuk-

sen Repola kirjan kirjoittajista Toni

Rasmus vieraili kokouksessa.

5. Julkaisutoiminta

REPOLAINEN –jäsenlehti ilmestyi toimintakaudella 3 numeroa, jotka

laitettiin myös seuran kotisivuille

www.repola-seura.org. Jäsenistön

lisäksi julkaisua postitettiin Karjalaan

ja Suomeen yhteistyökumppaneille.

Internet-sivujen ylläpidosta vastasivat

Ilpo Kantonen ja Mikko Pikarinen.

Painettiin venäjänkielinen Leo

Homasen toimittama 20-sivuinen

kuvitettu julkaisu ”Repolan historiaa

vuoteen 1939”, jota jaettiin Repolan

matkalla. Julkaisuja on vielä saatavissa.

6. Yhteistoiminta ja matkat

Yhteistyöryhmiä (henkilöitä ja/tai

järjestöjä) oli Suomessa 10 ja Venäjän

Karjalassa 8.

Heinäkuussa tehtiin sukulaismatka

Repolaan. Jaettiin piirustuskirjailukil-

pailupalkinnot kyläjuhliissa. Neuvoteli-

tiin koulun rehtorin kanssa nuorille

järjestettävästä toiminnasta. Matkalle

osallistui 20 henkilöä.

7. Muu toiminta

Aunuksen Repola -kirjan myyntiä

jatkettiin. Yhdistyksen myyntitarvike-

varastoa hoiti taloudenhoitaja Pekka

Hukkanen.

Hallitus

Omelin virta. Kuva Salme Karhu.

Repolainen

on Repola-Seura ry:n jäsentiedote,
joka ilmestyy 3-4 kertaa vuodessa.

Toimituskunta:

Päätoimittaja
puheenjohtaja Tuula Kilpeläinen
044 330 55 29
siltahaka@suomi24.fi

Toimitussihteeri
Erkki Mauranen
(03) 476 23273
ermau@phpoint.fi

Painopaikka

Offset YM Ky, Ruovesi

**Repola-Seura Ry:n
vuosikokous su 22.04.2007**

sunnuntaina 23.04. kello 13.30

Kalevalan kuntoustuskoti, Väinämöinen, Kuhmo
Sijainti Kuhmon keskustasta Lentiiraan päin tie nro 912 3 km,
kääntyminen oikealle, tieviitat Kuntoutuskoti, Kalevala-kylä

Klo 12.00 Kahvitarjoilu ruokasalissa

klo 12.30 Kalevalaiskarjalaista ja Repolan kansanperinnettä
esittelevä juhla juhlasalissa. Myös kuntoustuskodin väki osallis-
tuu.

Klo 13.30 Repola – Seuran vuosikokous

- Kokouksessa käsitellään sääntöjen määräämät asiat, mm.
- vuosikertomus, tilinpäätös ja tilintarkastajien lausunto sekä vastuuvapauden myöntäminen hallitukselle ja tilivelvollisille
 - jäsenmaksujen suuruus
 - toimintasuunnitelma ja talousarvio
 - valitaan hallituksen puheenjohtaja ja hallituksen jäsenet ero-
vuoroisten tai eronneiden tilalle
 - valitaan tilintarkastajat

Klo 15.00 Lounas ruokasalissa

Ennakoilomittautumiset

s-postilla tai puhelimella puheenjohtajalle
ruokailujen varaamiseksi to 19.4. mennessä.

Tervetuloa!

HALLITUS